

Čas, kdy věda dostala úder na solar

- CZ24 News | 13. října 2022

Člověk musí něčemu věřit, ale je to čím dál tím obtížnější. Zejména když je to pouze on, kdo ponese následky svých rozhodnutí. Takový závěr je jednou z možných interpretací zpráv z oblasti vědeckého výzkumu.

Vědecký výzkum dělají lidé. Lidé z masa a kostí, jejichž motivace, morální kvality a touha prosadit se nejsou dramaticky odlišné od jakéhokoli jiného vzorku lidských bytostí. Proto jsou výstupy jejich práce zatíženy stejnými konflikty zájmů jako všude jinde. Navíc když je odměna za plavbu s proudem lákavá a plavba proti proudu bolestivá, je všechno ještě složitější. Jedna starší a dvě nové zprávy o kvalitě vědeckých článků.

Zdrojové informace jsou v plném rozsahu dostupné na konci článku.

(1) Mírně upravený vědecký výzkum

Daniele Fanelli je členem etického výboru italské vědecké rady a zabývá se kvalitou vědeckého výzkumu. V roce 2009 publikoval recenzovaný článek s názvem „Kolik vědců upravuje a falšuje výzkum?“. Během výzkumu zjišťoval formou různých dotazníků, analýzou databází vědeckých publikací a analýzou článků, které byly staženy, procento vědců, kteří někdy „upravili“ výsledky svého výzkumu.

V závěru práce píše, že třetina vědců připustila, že ne vždy dodržovali pravidla profesionálního výzkumu, a že až 72% vědců vědělo o podobném chování u svých kolegů.

Dále uvádí, že vědci „častěji připustili, že upravovali výsledky výzkumu s cílem zlepšit jeho závěry, než aby uváděli data, o kterých věděli, že jsou nesprávná“.

Pozn. autora: Ve škole se tomu říká metoda ATV neboli „aby to vyšlo“. Určitě funguje dobře v chemické nebo fyzikální laboratoři, kde lehká úprava naměřených teplot nebo čehokoli jiného zajistí, že nakonec ta žádoucí rovnice vyjde.

(2) Vydavatelství stahuje odborné články

Hindawi je významný vydavatel vědecké, technické a lékařské literatury. Celkem má v portfoliu více než 230 vědeckých časopisů a za rok otiskne zhruba 20 tisíc recenzovaných článků. Majitelem Hindawi je americký vydavatel zejména akademické literatury John Wiley&Sons.

28. září tohoto roku oznámila viceprezidentka Wiley&Sons, že etický tým Hindawi zjistil „nezvyklé věci“ během procesu recenzování článků. Dále uvádí, že způsob recenzování zahrnoval „podezřelé a neetické chování“. Proto se vedení vydavatelství rozhodlo, že stáhne 511 článků, které byly otištěny od srpna roku 2020 v 16 různých časopisech.

Podle zprávy je tato událost pokračováním neetických aktivit, kterým vydavatelství čelí a jejichž výskyt se zvýšil v posledních dvou letech. Vydavatelství očekává, že bude stahovat další články. Zpráva neuvádí, z jakého oboru byly stažené články.

Pozn. autora: Nemá se o tom mluvit, ale existují takzvaná citační bratrstva. To je skupina vědců,

kterí se domluví, že se budou vzájemně citovat, protože počet citací článku je známkou jeho kvality. Čím citovanější článek, tím více čeho? Tím více grantů!

(3) Taková divná definice

V závěru minulého měsíce vydal časopis Nature Communications, který se zabývá podle vlastních slov vysoce kvalitním výzkumem ze všech oblastí přírodních věd, studii o šíření poslední mutace viru, který způsobuje Covid-19.

Studie se zabývá nakažlivostí varianty Omicron a jejím šířením v dánských domácnostech. Měla mimo jiné odpovědět na otázku, zda posilovací dávka očkování snižuje pravděpodobnost dalšího přenosu.

Závěr, ke kterému studie došla, je, že Omicron je nakažlivější než varianta Delta a že „očkované domácnosti jsou méně náchylné k nákaze“.

Ovšem s jedním zajímavým předpokladem. Studie do „plně očkováných osob zahrnuje neočkované osoby, které nemoc dříve prodělaly“. Podle autorů to nemá na závěry studie vliv a odkazují se na tabulky v přílohách. Žádný ze sedmi recenzentů se k tomuto tématu ve veřejně přístupných dokumentech nevyjádřil.

Pozn. autora: Když člověku řeknou, že studie potvrzuje účinnost očkování, čekal by, že do kategorie očkováných zahrnou i neočkované, kteří nemoc prodělali?

Měl by to vědět? Tohle může projít recenzí bez komentáře?

(4) Post scriptum

Vedoucí lékař floridského ekvivalentu ministerstva zdravotnictví oznámil v pátek, že nedoporučuje očkování mužům do 39 let z důvodu zvýšeného výskytu srdečních onemocnění po očkování. Twitter jeho účet zablokoval pro šíření dezinformací.

Aby jej posléze znovu odblokoval.

Úvaha na závěr: Pokud vydavatelství stahuje články, protože jsou recenze k ničemu, a recenzovaný článek uvádí, že si vědci ohýbají výsledky, což jej dělá nedůvěryhodným, znamená to, že to vlastně dělají dobře.

Zdroje:

- (1) [Daniele Fanelli](#)
- (2) [Tisková zpráva Hindawi](#)
- (3) [Dánská studie](#)
- (4) [Florida](#)

AUTOR: S.Spurný

[ZDROJ](#)